

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**Trafikverket**

781 89 Borlänge

Uppdrag till Trafikverket att ta fram en trafikslagsövergripande handlingsplan för att förbättra förutsättningarna för långväga godstransporter

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare beskrivning av uppdraget ta fram en trafikslagsövergripande handlingsplan för hur förutsättningarna för långväga godstransporter inom hela transportsektorn kan förbättras. Trafikverket ska vid genomförandet av uppdraget fokusera särskilt på transporter som passerar läns- och nationsgränser. Med utgångspunkt i den trafikslagsövergripande handlingsplanen ska Trafikverket genomföra åtgärder för att stärka myndighetens arbete med långväga godstransporter. Därigenom förbättras också förutsättningarna för transportsektorn.

Syftet med uppdraget är att åstadkomma bättre förutsättningar för effektivare, långväga godstransporter som är viktiga inte minst för näringslivets tillväxt och konkurrenskraft.

Trafikverket ska senast den 1 december 2025 lämna en redovisning av uppdraget avseende handlingsplanen till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Avsikten är att Trafikverket därefter senast den 31 mars åren 2026–2028 ska lämna en årlig redovisning av genomförandet av arbetet med handlingsplanen. Den årliga redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet). Trafikverket ska senast den 1 februari 2029 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Trafikverket ska under uppdragets genomförande löpande informera Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

För uppdraget får Trafikverket under 2025 använda högst 3 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur, anslagsposten 11.1 Trimning och effektivisering samt miljöinvesteringar.

Uppdraget är en del av det i regeringens budgetproposition för 2025 aviserade godstransportpaket.

Närmare beskrivning av uppdraget

Trafikverket ska inom ramen för uppdraget stärka sitt arbete med långväga godstransporter, med särskilt fokus på transporter som passerar läns- och nationsgränser. Myndigheten ska genomföra uppdraget med ett trafikslagsövergripande perspektiv som inkluderar samtliga fyra trafikslag.

Inom ramen för uppdraget ska Trafikverket, i dialog med berörda aktörer på lokal, regional och nationell nivå, ta fram en handlingsplan för myndighetens arbete med nationella, interregionala och internationella godstransporter. Handlingsplanen ska innehålla konkreta åtgärder bl.a. för att

- åstadkomma mer attraktiva och tillförlitliga transporttider för näringslivet,
- åstadkomma kortare handläggningstider,
- underlätta skyndsamt elektrifiering av långväga godstransporter, samt
- erbjuda kvalitetssäkrade, konkurrensneutrala och effektiva rangeringstjänster.

Handlingsplanen kan även innehålla andra områden som Trafikverket finner relevanta för att åstadkomma effektivare långväga godstransporter. Vid uppdragets genomförande ska även totalförsvarets behov av godstransporter beaktas.

Trafikverket ska sedan genomföra de åtgärder som anges i handlingsplanen senast under 2028.

Vid genomförandet av åtgärderna ska Trafikverket föra dialog med berörda statliga myndigheter, regioner, kommuner, näringsliv och branscher.

Skälen för regeringens beslut

Förutsättningarna för en effektiv godstrafik som främjar jobb och tillväxt behöver förbättras. Ett holistiskt, trafikslagsövergripande perspektiv behövs som inkluderar alla trafikslag, såväl väg- och järnvägstrafik som sjö- och luftfart. De långväga, nationella godstransporterna står för en mindre del av de totala godstransporterna, men utgör samtidigt en central del för många verksamheter och för industrin. Regeringen vill underlätta intermodala godstransporter och en ändamålsenlig överflyttning av långväga godstransporter från vägtrafik till järnväg och sjöfart.

Regeringen har gett Trafikverket i uppdrag att i dialog med berörda aktörer utarbeta förslag på system för informationsutbyte och öppna data för horisontell samordning, med syfte att nå ökad transporteffektivitet och minskad klimatpåverkan genom ökad fyllnadsgrad (N2018/04484). För att komplettera uppdraget om horisontella samarbeten behövs en trafikslagsövergripande handlingsplan med åtgärder som därefter bör genomföras.

Trafikverket har ansvar för långsiktig planering av transportsystemet för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart. Vidare ska myndigheten arbeta för att utveckla ett modernt, effektivt och hållbart transportsystem. Regeringens avsikt är att stärka det strategiska arbetet med godstransporter. En trafikslagsövergripande handlingsplan för långväga godstransporter bör därför tas fram för att användas som en del i det arbetet.

Regeringen beräknar att 3 000 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget årligen under 2026–2028, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Olof Kjellström

Kopia till

Försvarsdepartementet/CF och ETU

Finansdepartementet/BA, K och SFÖ

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK, KL och NIM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/RUL, TM och TP